

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 9 stycznia 2018 r.

SO-IV.431.5.2017.13

Pan
Adam Lewandowski
Burmistrz Śremu
Urząd Miejski w Śremie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092), przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne, obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego z 8 listopada 2017 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Śremie, mieszczącym się przy Placu 20 Października 1, 63-100 Śrem, zwanym dalej „jednostką kontrolowaną”. W okresie objętym kontrolą kierownikiem jednostki kontrolowanej był Pan Adam Lewandowski – Burmistrz Miasta Chodzieży, funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego pełniła Pani Karina Sulejewska. Siedziba Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie znajdowała się pod adresem: ul. Mickiewicza 10, 63-100 Śrem.

Zespół kontrolny

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

1. Agnieszka Braciszewska – inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – przewodnicząca zespołu kontrolnego;
2. Feliks Straburzyński – inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – członek zespołu kontrolerów;
3. Zdzisław Giera – starszy inspektor w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – członek zespołu kontrolerów.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 18 sierpnia 2017 r. Nr KN-II.0030.336.2017.1.

Termin rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 29-30 sierpnia 2017 r.

Zakres kontroli

Kontrolą objęto realizację przez Urząd Miejski w Śremie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarach:

- ewidencja ludności;
 - dowody osobiste;
 - rejestracja zdarzeń stanu cywilnego oraz administracyjna zmiana imienia i nazwiska;
- w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Ocena skontrolowanej działalności

Wojewoda pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia realizację przez Urząd Miejski w Śremie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze ewidencji ludności oraz dowodów osobistych, rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz administracyjnej zmiany imienia i nazwiska.

Na ocenę wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości oraz uchybienia:

I. w obszarze ewidencji ludności oraz dowodów osobistych:

- 1) naruszono art. 36 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹ poprzez niezawiadamianie stron postępowań w sprawach meldunkowych o niezafatwieniu sprawy w terminach wynikających z art. 35 k.p.a. oraz o przyczynach zwłoki, a także o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy,
- 2) nie doręczano, za pokwitowaniem odbioru, pism dotyczących spraw udostępniania danych;

II. w obszarze zdarzeń z zakresu stanu cywilnego:

- 1) nie pobrano opłaty skarbowej za dokonanie sprostowania na wniosek strony zgodnie z Ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej²;
- 2) nie spełniono wymogów art. 104 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego³ podczas dokonywania transkrypcji zagranicznego aktu stanu cywilnego.

Ustalenia kontroli

Stosownie do zapisów art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego⁴ Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie jest Burmistrz. Zgodnie

¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm. (zwana dalej k.p.a.);

² Ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10, [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064);

³ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064);

z postanowieniami regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Śremie⁵, kontrolowane zagadnienia należą do zakresu czynności Pionu Spraw Obywatelskich, którego prace koordynuje Naczelnik będąca jednocześnie Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie. W skład Pionu Spraw Obywatelskich wchodzi Urząd Stanu Cywilnego, Zespół Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych oraz Stanowisko Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego. Sprawami objętymi zakresem kontroli zajmuje się: dwóch zastępców Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie, inspektor USC oraz czterech inspektorów Zespołu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych. Wszyscy pracownicy Pionu Spraw Obywatelskich, zajmujący się sprawami objętymi zakresem kontroli, posiadali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w rejestrze PESEL, w Rejestrze Dowodów Osobistych, w Bazie Usług Stanu Cywilnego oraz systemach teleinformatycznych, w których prowadzone są przedmiotowe rejestry oraz kartę kryptograficzną. Wszyscy pracownicy, zatrudnieni na wskazanych wyżej stanowiskach, posiadali aktualnie obowiązujące karty stanowisk pracy, w których wpisane były obowiązki związane z realizacją zadań objętych kontrolą oraz upoważnienia do załatwiania spraw w imieniu Burmistrza Śremu w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań na zajmowanym stanowisku pracy.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 1 do Nr EL 6

I. Ewidencja ludności

1. Wykonywanie czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych oraz aktualizacja rejestru PESEL o dane dotyczące zgłoszeń meldunkowych

W badanym okresie, w gminie Śrem dokonano **2267** zgłoszeń meldunkowych. Kontrola **12** formularzy meldunkowych⁶ (tj. **0,53%**), w tym **2** zgłoszeń dotyczących wymeldowania⁷ przyjętych w kontrolowanym okresie wykazała, iż wszystkie badane zgłoszenia meldunkowe zostały dokonane na właściwych formularzach, zgodnie z obowiązującymi załącznikami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁸ oraz zawierały dane przewidziane w art. 28 ust. 1 i art. 30 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 listopada 2010 r. o ewidencji ludności⁹. Wszystkie zgłoszenia meldunkowe zostały zarejestrowane pod jednym numerem sprawy PSOED.5342.17.2.2016.SB. Ze względu na system archiwizacji dokumentów w systemie miesięcznym, wszystkie zgłoszenia meldunkowe opatrzone są jednym numerem sprawy, udostępnionym dla wszystkich pracowników Zespołu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych. Taki sposób rejestracji zgłoszeń meldunkowych został przyjęty po uzgodnieniu z komórką archiwum zakładowego. Rozbicie dokumentów, na oddzielnie założone sprawy przez pracowników, spowodowałoby rozdział dokumentacji na 4 różne teczki i utrudnienia w ewentualnym sprawdzaniu dokumentów. W obowiązującym, w Urzędzie Miejskim w Śremie, programie do zarządzania obiegiem dokumentacji (system El-Dok), wszystkie druki

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 2064 (zwana dalej Prawo o aktach stanu cywilnego);

⁵ Nadanym zarządzeniami: Kierownika Urzędu Nr 4/2015 z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie nadania Urzędowi Miejskiemu w Śremie Regulaminu Organizacyjnego, zmienionym Zarządzeniem Nr 16/2015 z dnia 21 grudnia 2015 r. oraz Nr 121/2016 Burmistrza Śremu z dnia 27 października 2016 r. w sprawie nadania Urzędowi Miejskiemu w Śremie Regulaminu Organizacyjnego,

⁶ Zarejestrowanych pod nr PSOED.5342.17.2.2016.SB;

⁷ Zgłoszenie z 19 kwietnia 2016 r. i z 29 grudnia 2016 r.;

⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 1852;

⁹ Dz. U. z 2015 r. poz. 388 ze zm. (zwana dalej ustawą o ewidencji ludności);

meldunkowe są zarejestrowane i przekazane przez naczelnika Pionu bezpośrednio pracownikowi dokonującemu tej czynności i dołączane z informacją imienną potwierdzającą jej wykonanie¹⁰.

Wszystkie formularze, stosowane przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego, zawierały potwierdzenie pobytu w formie własnoręcznego podpisu właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu.

Przepis art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności stanowi, że osobie dopełniającej obowiązku zameldowania na pobyt stały, organ dokonujący zameldowania, wydaje z urzędu w 1 egzemplarzu zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały. We wszystkich badanych sprawach, dokonano rejestracji danych meldunkowych w rejestrze PESEL, co sprawdzono podczas kontroli w aplikacji Źródło i odnotowano w arkuszach kontroli.

Przy wykonywaniu innych czynności meldunkowych (wymeldowanie z pobytu stałego, zameldowanie na pobyt czasowy, wymeldowanie z pobytu czasowego, zgłoszenia emigracji czasowej), każdorazowo, osoba dokonująca tej czynności, jest informowana o możliwości uzyskania na wniosek zaświadczenia potwierdzającego dokonaną czynność¹¹.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 7 do Nr EL 18, zał. Nr 1

2. Wydawanie decyzji w sprawach meldunkowych

Stosownie do postanowień art. 31 i art. 35 ustawy o ewidencji ludności, organ gminy wydaje decyzje o zameldowaniu lub wymeldowaniu. W badanym okresie, wydano **26** decyzji meldunkowych. Kontroli poddano **6** postępowań administracyjnych¹² (tj. **23%** wszystkich spraw). Badanie wykazało, że w podjętych przez organ postępowaniach, zawiadamiano strony o wszczęciu postępowania, stosownie do postanowień art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹³. Informowano strony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, oględzin w myśl art. 79 k.p.a. Z każdej czynności postępowania sporządzano protokół zgodny z wymogami art. 67 k.p.a. Po zebraniu materiału dowodowego, dokonano prawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego – w myśl art. 80 k.p.a. Informowano strony postępowania o zakończeniu postępowania administracyjnego – w myśl art. 10 k.p.a. Korespondencję doręczano zgodnie z art. 39 k.p.a. Wydana decyzja zawierała wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a. W przypadkach **3** postępowań¹⁴ za wydanie decyzji została pobrana opłata skarbową, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹⁵. W przypadkach **3** postępowań¹⁶, wnioskodawcą był podmiot zwolniony z opłaty skarbowej (Prokurator Rejonowy w Śremie). Fakt zwolnienia z opłaty skarbowej był każdorazowo potwierdzony na wniosku, ze wskazaniem podstawy zwolnienia. W przypadku umorzenia postępowania, poinformowano wnioskodawcę o możliwości zwrotu opłaty skarbowej na jego wniosek, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej. Akta prowadzonych spraw zawierały metrykę w myśl art. 66a § 1 k.p.a. i rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy¹⁷.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 19 do Nr EL 24

¹⁰ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

¹¹ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.

¹² PSOED.5343.1.2016.SB, PSOED.5343.6.2016.KE, PSOED.5343.11.2016.SB, PSOED.5343.16.2016.KE; PSOED.5343.21.2016.RAA.3, PSOED.5343.26.2016.SB;

¹³ Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm. (zwana dalej k.p.a.);

¹⁴ PSOED.5343.1.2016.SB, PSOED.5343.6.2016.KE, PSOED.5343.21.2016.RAA.3;

¹⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 783 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 65 ze zm. (zwana dalej ustawą o opłacie skarbowej);

¹⁶ PSOED.5343.11.2016.SB, PSOED.5343.16.2016.KE, PSOED.5343.26.2016.SB;

¹⁷ Dz. U. z 2012 r. poz. 250;

3. Nadawanie numeru PESEL

W badanym okresie załatwiono **29** spraw nadania numerów PESEL, w tym **28** spraw przy dokonywaniu czynności zameldowania osób na terenie gminy, a w **1**. przypadku nadano numer PESEL na wniosek w trybie art. 16 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności¹⁸. Dokumentacja, związana ze złożeniem wniosku o nadanie numeru PESEL, została przesłana do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji listem poleconym¹⁹. Organ powiadomił osobę o nadaniu numeru PESEL.

Dowód: arkusz kontroli Nr EL 25, zał. Nr 2 i 3

4. Udostępnianie danych i wydawanie zaświadczeń z rejestru mieszkańców i z rejestru zamieszkania cudzoziemców

Stosownie do postanowień art. 50 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, dane z rejestru mieszkańców udostępniają organy gmin prowadzące te rejestry. W kontrolowanym okresie **1122** razy udostępniano dane z rejestru mieszkańców. Badanie **11**. spraw²⁰ (tj. **1** % wszystkich przypadków) dotyczących udostępniania danych z ww. rejestru wykazało, że wszystkie wnioski złożone były na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego²¹. Odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych, udzielano zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy, a sprawy załatwiane były w terminie. Odpowiedzi do wnioskodawców przesyłano listami poleconymi. We wszystkich badanych sprawach, dokumenty zawierające odpowiedzi były podpisywane przez osoby reprezentujące organ gminy zgodnie z art. 50 ust 2 ustawy o ewidencji ludności. Wszystkie osoby podpisujące odpowiedzi posiadały stosowne upoważnienia. W przypadku 2. spraw²², na podstawie art. 53 pkt 2, od wnioskodawców pobrano opłatę za udostępnienie danych, określoną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL²³. W pozostałych przypadkach wnioskodawcy byli zwolnieni z obowiązku opłaty.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 26 do Nr EL 36

Stosownie do postanowień art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, zaświadczenia z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców, wydaje się na wniosek zainteresowanej osoby. W kontrolowanym okresie wydano **800** zaświadczeń. We wszystkich spośród **23**. zbadanych spraw²⁴ (**2,9** % wszystkich przypadków), wnioski o wydanie zaświadczeń były

¹⁸ Informacja z 30 sierpnia 2017 r.;

¹⁹ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

²⁰ PSOED.5345.1.2016.SB, PSOED.5345.103.2016.SB, PSOED.5345.205.2016.SB, PSOED.5345.349.2016.KE, PSOED.5345.409.2016.KE, PSOED.5345.511.2016.RAA, PSOED.5345.613.2016.SB, PSOED.5345.715.2016.RAA, PSOED.5345.817.2016.SB, PSOED.5345.919.2016.BA, PSOED.5345.1021.2016.BA;

²¹ Dz. U. z 2011r., nr 243, poz. 1450;

²² PSOED.5345.1.2016.SB, PSOED.5345.349.2016.KE;

²³ Dz. U. z 2015 r. poz. 1388;

²⁴ PSOED.5345.2.1.2016.SB, PSOED.5345.2.6.2016.KE, PSOED.5345.2.11.2016.KE, PSOED.5345.2.16.2016.KE, PSOED.5345.2.21.2016.KE, PSOED.5345.2.26.2016.RAA, PSOED.5345.2.31.2016.RAA, PSOED.5345.2.36.2016.SB, PSOED.5345.2.51.2016.RAA, PSOED.5345.2.41.2016.RAA, PSOED.5345.2.46.2016.RAA, PSOED.5345.2.56.2016.RAA,

kompletne, złożono je w formie pisemnej. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej, wynikający z art. 1 ustawy o opłacie skarbowej²⁵, z uwzględnieniem wysokości opłaty za czynności organu administracji w kwocie 17 zł, wynikającej z załącznika do ww. ustawy poz. II.2, został dopełniony. We wszystkich zbadanych przypadkach, pracownik sprawdzał obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej i dokumentował tę czynność, stosownie do postanowień § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 lit. a Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²⁶. W 5. sprawach, w których wymagane było wniesienie opłaty skarbowej, do wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania wpłaty²⁷ we właściwej wysokości. W pozostałych, tj. 17. wnioskach, nie była wymagana opłata skarbowa. We wszystkich wnioskach, które nie były związane opłatą skarbową, zwolnienia zastosowano prawidłowo. Na wszystkich wnioskach znajdowały się adnotacje o podstawie zwolnienia z opłaty skarbowej. We wszystkich badanych sprawach, zaświadczenia były wydawane terminowo, kopie udzielonej odpowiedzi były dołączane do podania. Zaświadczenia były podpisywane przez osoby reprezentujące organ gminy zgodnie z art. 45 ust 2 ustawy o ewidencji ludności i art. 63 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych²⁸. Wszystkie osoby podpisujące odpowiedzi posiadały stosowne upoważnienia. Potwierdzenia odbioru zaświadczeń, w sprawach załatwianych do 31 marca 2016 r., były dokonywane na egzemplarzu zaświadczenia pozostającego w aktach sprawy. Od 1 kwietnia 2016 r. osoba ubiegająca się o zaświadczenie potwierdza odbiór na składanym wniosku²⁹.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 37 do Nr EL 60, zał. Nr 4

W działalności kontrolowanej jednostki, w obszarze ewidencji ludności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w aktach 10. spraw³⁰ związanych z przyjmowaniem zgłoszeń meldunkowych (tj. 83% badanych spraw), nie przechowywano egzemplarza zaświadczenia potwierdzającego dokonanie czynności, wydanego zgłaszającemu, co stanowi naruszenie § 60 ust. 4 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r.³¹ w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych. Zgodnie z przywołanym przepisem, prowadzący sprawę włącza do akt sprawy podpisany egzemplarz pisma wychodzącego przeznaczony do włączenia do akt sprawy.

Naczelnik Pionu Spraw Obywatelskich wyjaśnił, że w związku z wydawaniem zaświadczeń o zameldowaniu, podczas zgłoszenia zameldowania na pobyt stały, zaświadczenia wydawane są zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności w jednym egzemplarzu. Brak potwierdzenia w aktach sprawy wynika z ustawowej obligatoryjności ich wydawania³².

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 7 do Nr EL 9 i od Nr EL 11 do Nr EL 17, zał. Nr 1

PSOED.5345.2.195.2016.RAA, PSOED.5345.2.207.2016.SB, PSOED.5345.2.2682016.KE, PSOED.5345.2.325.2016.RAA, PSOED.5345.2.360.2016.KE, PSOED.5345.2.531.2016.RAA, PSOED.5345.2.531.2016.RAA, PSOED.5345.2.427.2016.RAA, PSOED.5345.2.471.2016.SB, PSOED.5345.5.1.2016.BA, PSOED.5345.5.34.2016.BA;

²⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 783 ze zm.;

²⁶ Dz. U. z 2007 r. nr 187 poz. 1330;

²⁷ PSOED.5345.2.6.2016.KE, PSOED.5345.2.21.2016.KE, PSOED.5345.2.36.2016.SB, PSOED.5345.2.41.2016.RAA, PSOED.5345.5.34.2016.BA;

²⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 2281 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 (zwana dalej ustawą o dowodach osobistych)

²⁹ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

³⁰ PSOED.5342.17.2.2016.SB;

³¹ Dz. U. 2011 r. nr 14 poz. 67 ze zm. (zwana dalej instrukcją kancelaryjną);

³² Pismo z 30 sierpnia 2017 r.

- W aktach postępowań administracyjnych:

Prowadząc postępowania administracyjne, w 5. badanych sprawach³³ (tj. 83%), nie załatwiano spraw w terminie i nie informowano lub poinformowano strony z opóźnieniem, naruszając art. 36 § 1 k.p.a., w którym jest mowa, że o każdym przypadku niezakończenia sprawy w terminie określonym w art. 35 lub w przepisach szczególnych, organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Uwzględniając specyfikę postępowań w sprawach ewidencji ludności, uzasadnione jest uznanie postępowań w sprawach meldunkowych za skomplikowane, co uzasadniało zastosowanie dwumiesięcznego terminu załatwienia. Powyższa uwaga dotyczy także 3. przypadków niezawiadomienia Prokuratora Rejonowego w Śremie, który wnioskując o przeprowadzenie postępowań, wnosił tylko o przesłanie odpisu decyzji. Uczestnicząc w postępowaniu administracyjnym na prawach strony, Prokurator oczekiwał załatwienia sprawy w terminie zgodnym z art. 36 § 1 k.p.a. i respektowania przez organ jego uprawnień procesowych, w tym informowania go o przyczynach ewentualnej zwłoki i wskazania nowego terminu załatwienia sprawy. Z uwagi na przedłużające się postępowanie, Prokurator Rejonowy w Śremie słusznie występował do organu o udzielenie informacji, na jakim etapie są postępowania wszczynane z jego inicjatywy. Prowadząc postępowanie, organ administracji powinien z odpowiednim wyprzedzeniem realizować obowiązek informacyjny, wynikający z art. 36 § 1 k.p.a. w taki sposób, by informacja o przyczynach zwłoki i wskazanie nowego terminu załatwienia sprawy, zostały przekazane stronom przed upływem terminu załatwienia sprawy.

Naczelnik Pionu Spraw Obywatelskich wyjaśnił³⁴, że:

- a) w sprawie, w której postępowanie dotyczyło strony przebywającej za granicą, ze względu na pracę³⁵, 9 maja 2016 r. poinformowano stronę o konieczności przedłużenia postępowania. Ze względu na to, iż organ prowadzący postępowanie, dążył do skutecznego powiadomienia strony, wnioskodawcę poinformowano pismem z 8 marca 2016 r., a następnie 3 czerwca 2016 r. podczas wizji lokalnej;
- b) w sprawie, w której przedłużony okres prowadzonego postępowania był związany ze skomplikowanym ustaleniem stron postępowania, gdyż właściciel lokalu zmarł³⁶, zachodziła konieczność ustalenia, czy postępowanie spadkowe zostało wszczęte oraz na jakim jest etapie. Ustalenia te były niezbędne dla uzyskania wiedzy o ewentualnych spadkobiercach testamentowych albo ustawowych w celu ustalenia kręgu stron postępowania. Na długi termin trwania postępowania miało wpływ unikanie odbioru korespondencji przez stronę postępowania Pana R.K. i świadków w sprawie. Pismem z 11 lipca 2016 r. Pan Z.M. został zawiadomiony o dalszym trwaniu postępowania i przedłużeniu terminu jego zakończenia. Pismem z 5 września 2016 r. Pan R.K. został zawiadomiony o przedłużeniu postępowania;
- c) w jednej zbadanej sprawie³⁷ - przedłużony okres prowadzonego postępowania związany był z problemami dotyczącymi ustalenia adresów stron postępowania, a także koniecznością wyznaczenia kuratora dla prowadzenia postępowania administracyjnego o wymeldowanie Pana D.S.;
- d) w sprawie³⁸, w której przekroczono termin wydania decyzji administracyjnej, wyjaśniono, iż wydanie decyzji po ustawowym terminie, spowodowane było brakiem pełnej obsady pracowników w związku z okresem urlopowym i koniecznością realizacji wielu zadań

³³ PSOED.5343.6.2016.KE, PSOED.5343.11.2016.SB, PSOED.5343.16.2016.KE, PSOED.5343.21.2016.RAA.3, PSOED.5343.26.2016.SB,

³⁴ Pisma z 30 sierpnia 2017 r.,

³⁵ PSOED.5343.6.2016.KE,

³⁶ PSOED.5343.11.2016.SB,

³⁷ PSOED.5343.16.2016.KE,

³⁸ PSOED.5343.21.2016.RAA.3,

służbowych przez pozostałych pracowników;
e) w sprawie, w której na długi termin prowadzenia postępowania miały wpływ działania strony³⁹ - strona postępowania była informowana o każdym stadium jego trwania, o każdej wykonywanej czynności, jak i o przedłużeniu postępowania. Pan M.K. wniósł prośbę o wyznaczenie innych terminów przesłuchania.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 19 do Nr EL 24, zał. od Nr 5 do Nr 9

II. Dowody osobiste

1. Przyjmowanie dokumentów stanowiących podstawę do wydawania dowodu osobistego

W badanym okresie, w jednostce kontrolowanej przyjęto **4936** wniosków o wydanie dowodu osobistego. Na podstawie **16.** zbadanych spraw⁴⁰ (tj. **0,3** %) stwierdzono, że wszystkie wnioski złożono na formularzu zgodnym ze wzorem zał. nr 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁴¹. Pracownik odnotowywał na wnioskach, w formie adnotacji sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu - § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich zbadanych przypadkach, odbiór dowodów osobistych został potwierdzony przez właściwą osobę na formularzu zgodnym z obowiązującym wzorem – zgodnie z postanowieniami art. 30 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych⁴² oraz § 13 ust. 1 i zał. nr 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi w formie papierowej przechowywana była w kopertach dowodowych, oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego, tj. zgodnie z przepisami art. 62 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dowody osobiste do siedziby Urzędu Miejskiego są dostarczane przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Śremie, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dowód: arkusze kontroli od Nr DO 1 do Nr DO 16, zał. Nr 10

2. Przyjmowanie zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego.

W badanym okresie, w kontrolowanej jednostce **384** razy zgłoszono utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego. Spośród **12.** badanych spraw⁴³ (tj. **3,2** %) we wszystkich przypadkach posiadacze dowodu osobistego zgłaszali jego utratę na formularzu stanowiącym zał. nr 5 do rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich badanych sprawach, organ ustalał zgodność danych posiadacza. Weryfikacja danych nastąpiła na podstawie Rejestru Dowodów Osobistych⁴⁴. We wszystkich badanych sprawach, formularze zgłoszenia

³⁹ PSOED.5343.26.2016.SB,

⁴⁰ Koperta nr: 3026043/2016/5489489/01, 3026043/2016/9747323/01, 3026043/2016/7841557/01, 3026043/2016/6967359/01, 3026043/2016/5425848/01, 3026043/2016/545848/01, 3026043/2016/5359256/01, 3026043/2016/6365607/01, 3026043/2016/0134500/01, 3026043/2016/3485581/01, 1533246/01, 4858086/01, 500774/01, 3026043/2016/1094265/01, 3026043/2016/1079430/01, 3026043/2016/3790720/01,

⁴¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 212 (zwane dalej rozporządzeniem w sprawie dowodów osobistych),

⁴² Dz. U. z 2015 r. poz. 2281 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 (zwana dalej ustawą o dowodach osobistych),

⁴³ PSOED.5345.3.118.2026.RAA, PSOED.5345.3.269.2026.RAA, PSOED.5345.3.1.2026.SB, PSOED.5345.3.129.2026.SB, PSOED.5345.3.225.2026.SB, PSOED.5345.3.98.2026.SB, PSOED.5345.3.33.2026.SB, PSOED.5345.3.257.2026.SB, PSOED.5345.3.68.2026.BA, PSOED.5345.3.67.2026.BA, PSOED.5345.3.193.2026.KE, PSOED.5345.3.161.2026.KE,

⁴⁴ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

utruty lub uszkodzenia dowodu osobistego przechowywane były w kopertach dowodowych, a zaświadczenie o utracie dowodu osobistego wydawane było w jednym egzemplarzu zainteresowanemu, zgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dowód: arkusze kontroli od Nr DO 17 Do Nr DO 28, zał. Nr 11

W działalności kontrolowanej jednostki, w obszarze dowodów osobistych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w **9**. przypadkach zgłoszeń utraty lub zniszczenia dowodu osobistego⁴⁵ (tj. **75** % zbadanych) brak jest potwierdzenia odbioru zaświadczenia o utracie dowodu osobistego. Naczelnik Pionu Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców wyjaśnił, że równoznaczna z potwierdzeniem odbioru zaświadczenia jest informacja o osobistym odbiorze zaświadczenia w programie do zarządzania obiegiem dokumentacji – system EI-Dok⁴⁶.

Dowód: arkusze kontroli Nr DO 10 do Nr DO 28, zał. Nr 11

III. Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska

1. Sporządzanie aktów stanu cywilnego

W 2016 r., w Urzędzie Stanu Cywilnego w Śremie, sporządzono łącznie **1397** aktów stanu cywilnego, w tym: **605 aktów urodzenia** w trybie zwykłym – **604** akty w wyniku zgłoszeń zarejestrowanych na podstawie protokołu, **1** akt poprzez rejestrację urodzenia z urzędu; **40** aktów urodzenia w trybie szczególnym – **38** w wyniku transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, **2** w wyniku odtworzenia aktu sporządzonego za granicą; **222 akty małżeństwa** w trybie zwykłym – **142** akty w wyniku zawarcia małżeństwa w sposób określony w art. 1§ 2 i 3 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, **74** akty w związku z zawarciem małżeństwa przed kierownikiem usc w USC, **6** aktów w związku z zawarciem małżeństwa przed kierownikiem usc poza USC; **12** aktów w trybie szczególnym – **11** aktów w wyniku transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, **1** akt w wyniku odtworzenia aktu sporządzonego za granicą; **517 aktów zgonu** w trybie zwykłym; **1** akt w trybie szczególnym, w wyniku transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego.

Spośród poddanych kontroli **14**. akt zbiorowych, co stanowi **1%** ogólnej liczby sporządzonych aktów stanu cywilnego: zbadano: **5** aktów urodzenia⁴⁷, **5** aktów małżeństwa⁴⁸, **4** akty zgonu⁴⁹.

⁴⁵ PSOED.5345.3.118.2026.RAA, PSOED.5345.3.269.2026.RAA, PSOED.5345.3.1.2026.SB, PSOED.5345.3.98.2026.SB, PSOED.5345.3.257.2026.SB, PSOED.5345.3.68.2026.BA, PSOED.5345.3.67.2026.BA, PSOED.5345.3.193.2026.KE, PSOED.5345.3.161.2026.KE,

⁴⁶ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

⁴⁷ PSOUSC.5351.1.1.2016.ZD, PSOUSC.5351.1.127.2016.ZD, PSOUSC.5351.1.251.2016.NPA, PSOUSC.5351.1.375.2016.NPA;

⁴⁸ PSOUSC.5361.10.2016.ZD, PSOUSC.5361.83.2016.NPA, PSOUSC.5361.102.2016.NMA, PSOUSC.5351.113.2016.NMA, PSOUSC.5353.37.2016.ZD (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.74.2016.ZD)

⁴⁹ PSOUSC.5351.3.7.2016.ZD, PSOUSC.5351.3.135.2016.ZD, PSOUSC.5351.3.265.2016.NMA, PSOUSC.5353.1.2016.NPA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.2.2016.NPA),

W 4. sprawach dotyczących sporządzania aktów urodzenia⁵⁰ – urodzenia zarejestrował Kierownik USC w Śremie, czyli kierownik usc właściwy ze względu na miejsce urodzenia⁵¹. Zgłoszenia urodzeń dzieci dokonano w USC w Śremie, właściwym usc ze względu na miejsce urodzenia dzieci⁵². Akty urodzenia sporządzono prawidłowo w dniu zgłoszenia urodzenia dzieci⁵³, na podstawie karty urodzenia oraz protokołu zgłoszenia urodzenia⁵⁴. Urodzenie dzieci zgłoszono w terminie 21. dni od dnia sporządzenia kart urodzeń⁵⁵, a zgłoszeń urodzeń dokonali rodzice dziecka – matka lub ojciec posiadający pełną zdolność do czynności prawnych⁵⁶. Protokoły zgłoszenia urodzeń, sporządzone w USC w Śremie, spełniają wymogi określone przez ustawodawcę⁵⁷. Do każdego ze zdarzeń, zgodnie z wymogami ustawodawcy, wydano po jednym egzemplarzu odpisów skróconych z urzędu⁵⁸.

W 1. sprawie⁵⁹, która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego odpisu aktu urodzenia wraz z uzupełnieniem i sprostowaniem: wnioski o transkrypcję zagranicznego dokumentu stanu cywilnego złożono do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc⁶⁰. Pierwotnym miejscem zdarzenia była Wielka Brytania. Tłumaczenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego dokonał tłumacz przysięgły języka angielskiego⁶¹, a jego treść wiernie i literalnie przeniesiono językowo i formalnie⁶². Transkrypcji podlegał odpis aktu urodzenia w języku angielskim⁶³. Wniosek o dokonanie transkrypcji do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc, złożyła matka dziecka, czyli strona upoważniona do złożenia wniosku⁶⁴. Podczas dokonywania transkrypcji, Kierownik USC w Śremie nie dostosował pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, ponieważ nie złożono stosownego wniosku wraz z wnioskiem o dokonanie transkrypcji⁶⁵. Przy przenoszeniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, zamieszczono w akcie urodzenia adnotację o dokonaniu transkrypcji⁶⁶. Kierownik USC w Śremie, który dokonał transkrypcji z uzupełnieniem, wydał wnioskodawcy 1 odpis zupełny aktu stanu cywilnego zgodnie z zaleceniami Wojewody Wielkopolskiego w piśmie z 25 lutego 2015 r, Nr SO-IX.6234.24.2015.2. Opłatę skarbową pobrano za odpis zupełny aktu sc wydany po dokonaniu transkrypcji oraz w wyniku uzupełnienia zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada

⁵⁰ PSOUSC.5351.1.1.2016.ZD, PSOUSC.5351.1.127.2016.ZD, PSOUSC.5351.1.251.2016.NPA, PSOUSC.5351.1.375.2016.NPA;

⁵¹ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 13 ust. 1;

⁵² Ibidem, art. 14;

⁵³ Ibidem, art. 51 ust. 1;

⁵⁴ Ibidem, art. 53 ust. 1;

⁵⁵ Ibidem, art. 55 ust. 1;

⁵⁶ Ibidem, art. 57;

⁵⁷ Ibidem, art. 58,

⁵⁸ Ibidem, art. 47 ust. 1;

⁵⁹ PSOUSC.5353.24.2016.NMA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.48.2016.NMA);

⁶⁰ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 104 ust. 4;

⁶¹ Ibidem, art. 31 ust. 1;

⁶² Ibidem, art. 104 ust. 2;

⁶³ Ibidem, art. 104 ust. 3;

⁶⁴ Ibidem, art. 104 ust. 4;

⁶⁵ Ibidem, art. 104 ust. 7;

⁶⁶ Ibidem, art. 104 ust. 1;

2006 r. o opłacie skarbowej⁶⁷. Nie pobrano natomiast opłaty za dokonanie sprostowania, która powinna być pobrana zgodnie z ww. ustawą.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.ASC do Nr USC.5.ASC.

Dowód: zał. Nr 1.USC

W 4 sprawach⁶⁸ dotyczących sporządzenia aktów małżeństwa – małżeństwa zawarli obywatele RP. Zarejestrował je Kierownik USC stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności w Śremie, jako kierownik usc właściwy ze względu na zawarcie małżeństw⁶⁹. Złożono zaświadczenia duchownego⁷⁰. Małżeństwa zawarto po upływie miesiąca od złożenia zapewnień⁷¹. Kierownik USC w Śremie wydał zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństw⁷². Zaświadczenia stwierdzające złożenie oświadczeń przed duchownym oraz zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństw, duchowni przekazali Kierownikowi USC w Śremie przed upływem 5 dni⁷³. Zapewnienia spełniają wymogi określone przez ustawodawcę⁷⁴. Kierownik USC w Śremie, na podstawie zapewnień, wydał pisemne zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństw, które spełniają wymogi ustawodawcy⁷⁵.

W 1. sprawie⁷⁶, która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego odpisu zupełnego aktu małżeństwa: wniosek o transkrypcję zagranicznego dokumentu stanu cywilnego złożono do Kierownika USC w Śremie jako do wybranego kierownika usc⁷⁷. Pierwotnym miejscem zdarzenia była Francja. Tłumaczenia dokonał tłumacz przysięgły języka francuskiego⁷⁸. Treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego wiernie i literalnie przeniesiono językowo i formalnie⁷⁹. Transkrypcji podlegał odpis zupełny aktu małżeństwa w języku francuskim⁸⁰. Wniosek o dokonanie transkrypcji do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc, złożyło oboje małżonków⁸¹. Podczas dokonywania transkrypcji Kierownik USC w Śremie nie dostosował pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, ponieważ nie złożono stosownego wniosku wraz z wnioskiem o dokonanie transkrypcji⁸². Przy przenoszeniu treści

⁶⁷ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10, [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 2064);

⁶⁸ PSOUSC.5361.10.2016.ZD, PSOUSC.5361.83.2016.NPA, PSOUSC.5361.102.2016.NMA, PSOUSC.5351.113.2016.NMA

⁶⁹ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 13 ust. 1;

⁷⁰ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 583, 1062, 1087, 1199, 1274), art. 1 § 2;

⁷¹ Ibidem, art. 4;

⁷² Ibidem, art. 4¹;

⁷³ Ibidem, art. 8 § 3;

⁷⁴ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 76 ust. 1;

⁷⁵ Ibidem, art. 81;

⁷⁶ PSOUSC.5353.37.2016.ZD (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.74.2016.ZD);

⁷⁷ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 104 ust. 4;

⁷⁸ Ibidem, art. 31 ust. 1;

⁷⁹ Ibidem, art. 104 ust. 2;

⁸⁰ Ibidem, art. 104 ust. 3;

⁸¹ Ibidem, art. 104 ust. 4;

⁸² Ibidem, art. 104 ust. 7;

zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, zamieszczono w akcie małżeństwa adnotację o transkrypcji⁸³. Kierownik USC w Śremie, który dokonał transkrypcji z uzupełnieniem, wydał wnioskodawcy 1 odpis zupełny aktu stanu cywilnego, zgodnie z zaleceniami Wojewody Wielkopolskiego w piśmie z 25 lutego 2015 r, Nr SO-IX.6234.24.2015.2. Opłatę skarbową pobrano prawidłowo za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego wydanego po dokonaniu transkrypcji oraz w wyniku uzupełnienia zgodnie z ustawą⁸⁴.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.6.ASC do Nr USC.10.ASC

Dowód: zał. Nr 1.USC

W 3. sprawach⁸⁵ dotyczących sporządzenia aktów zgonu – zgonu zarejestrował Kierownik USC w Śremie, jako kierownik usc właściwy ze względu na miejsce znalezienia zwłok⁸⁶. Kierownik USC w Śremie sporządził akty zgonu w dniu, w którym dokonano zgłoszeń zgonów⁸⁷. Protokoły zgłoszenia zgonów spełniają wymogi określone przez ustawodawcę⁸⁸ oraz zostały podpisane przez zgłaszających zgon i przez Kierownika USC w Śremie⁸⁹. Wydano po 1 egzemplarzu odpisów skróconych aktów zgonów z urzędu⁹⁰.

W 1. sprawie⁹¹, która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji aktu zgonu na druku wielojęzycznym: wniosek o transkrypcję zagranicznego dokumentu stanu cywilnego złożono do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc⁹². Pierwotnym miejscem zdarzenia były Niemcy. Tłumaczenia nie dokonano, ponieważ akt zgonu sporządzono na druku wielojęzycznym⁹³. Transkrypcji podlegał podpis skrócony aktu zgonu⁹⁴, a wniosek do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc o dokonanie transkrypcji złożyła osoba, która wykazała interes faktyczny⁹⁵. Podczas dokonywania transkrypcji Kierownik USC w Śremie nie dostosował pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, ponieważ nie złożono stosownego wniosku wraz z wnioskiem o dokonanie transkrypcji⁹⁶. Po przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu, w polskim akcie zgonu pojawiła się niezgodność, w miejscu stan cywilny znajduje się wpis „wdowa”, którego nie ma w oryginalnym dokumencie⁹⁷. W przeniesionym akcie zgonu zamieszczono adnotację o dokonaniu transkrypcji⁹⁸. Kierownik

⁸³ Ibidem, art. 104 ust. 1;

⁸⁴ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10), [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 2064);

⁸⁵ PSOUSC.5351.3.7.2016.ZD, PSOUSC.5351.3.135.2016.ZD, PSOUSC.5351.3.265.2016.NMA;

⁸⁶ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 13 ust. 2;

⁸⁷ Ibidem, art. 92 ust. 1;

⁸⁸ Ibidem, art. 94 ust. 2;

⁸⁹ Ibidem, art. 94 ust. 1;

⁹⁰ Ibidem, art. 47 ust. 1;

⁹¹ PSOUSC.5353.1.2016.NPA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.2.2016.NPA);

⁹² Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 104 ust. 4;

⁹³ Ibidem, art. 104 ust. 3;

⁹⁴ Ibidem, art. 104 ust. 3;

⁹⁵ Ibidem, art. 104 ust. 4;

⁹⁶ Ibidem, art. 104 ust. 7;

⁹⁷ Ibidem, art. 104 ust. 2;

⁹⁸ Ibidem, art. 104 ust. 1;

USC w Śremie, który dokonał transkrypcji z uzupełnieniem, wydał wnioskodawcy 1 odpis zupełny aktu stanu cywilnego, powołując się na pismo Wojewody Wielkopolskiego z 25 lutego 2015 r, Nr SO-IX.6234.24.2015.2. Opłatę skarbową pobrano za odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany po dokonaniu transkrypcji oraz w wyniku uzupełnienia zgodnie z ustawą⁹⁹.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.11.ASC do Nr USC.14.ASC

Dowód: zał. Nr 1.USC, zał. Nr 3.USC

2. Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego (skróconych, zupełnych, na drukach wielojęzycznych)

W roku objętym kontrolą, w jednostce kontrolowanej wydano **5 796** odpisów aktów stanu cywilnego. Badanie 23 (0,4%) spraw dotyczących wydania na wniosek odpisu aktu stanu cywilnego¹⁰⁰ wykazało, że wszystkie wnioski o wydanie odpisów aktu stanu cywilnego zostały złożone przez uprawnione osoby fizyczne lub prawne. Do wniosków zostały dołączone dowody uiszczenia opłaty skarbowej lub została odnotowana informacja o zwolnieniu z tej opłaty wraz ze wskazaniem podstawy prawnej zwolnienia. W 20. przypadkach odpisy zostały odebrane osobiście (na wniosku potwierdzono odbiór podpisem osoby odbierającej z datą odbioru). W 3. przypadkach¹⁰¹, odpisy zostały doręczone osobom prawnym za pokwitowaniem przez operatora pocztowego (w aktach sprawy znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru).

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.15.ASC do Nr USC.37.ASC

3. Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

W badanym okresie dokonano migracji **12183**. aktów stanu cywilnego, w tym **7891** aktów urodzenia, **1791** aktów małżeństwa i **2501** aktów zgonu. Badanie próby składającej się z **15** (0,12%) aktów stanu cywilnego¹⁰² przeniesionych z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego wykazało, iż migracji dokonano poprawnie, zgodnie z wymogiem

⁹⁹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10), [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 2064);

¹⁰⁰ Sprawy oznaczone: PSOUSC.5362.1.1.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.127.2016.ZD, PSOUSC.5362.1.253.2016.NPA, PSOUSC.5362.1.379.2016.ZD, PSOUSC.5362.1.505.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.631.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.757.2016.NPA, PSOUSC.5362.1.883.2016.NPA, PSOUSC.5362.1.1009.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1135.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1261.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1387.2016.NPA, PSOUSC.5362.1.1513.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1639.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1765.2016.ZS, PSOUSC.5362.1.1891.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.2017.2016.ZS, PSOUSC.5362.1.2139.2016.ZS, PSOUSC.5362.2.1.2016.NMA, PSOUSC.5362.2.127.2016.ZS, PSOUSC.5362.2.163.2016.NMA, PSOUSC.5362.2.253.2016.NMA, PSOUSC.5362.2.276.2016.ZS.

¹⁰¹ PSOUSC.5362.2.127.2016.ZS, PSOUSC.5362.2.163.2016.NMA, PSOUSC.5362.2.276.2016.ZS

¹⁰² AU Nr 114/1981 - data przeniesienia 19-01-2016; AU Nr 326/1994 - data przeniesienia 29-01-2016; AU Nr 1107/1993 - data przeniesienia 04-05-2016; AU Nr 1445,1984 - data przeniesienia 28-06-2016; AU Nr 295/1998 - data przeniesienia 26-07-2016; AM Nr 97/2013 - data przeniesienia 18-02-2016; AM Nr 111/1992 - data przeniesienia 11-05-2016; AM Nr 85/1996 - data przeniesienia 17-05-2016; AM Nr 125/1990 - data przeniesienia 24-05-2016; AM Nr 60/2001 - data przeniesienia 22-12-2016; AZ Nr2675/1980 - data przeniesienia 05-02-2016; AZ Nr 337/1987 - data przeniesienia 09-02-2016; AZ Nr 146/1985 - data przeniesienia 15-02-2016; AZ Nr 470/2013 - data przeniesienia 02-03-2016; AZ95/1984 - data przeniesienia 17-08-2016;

rozporządzenia¹⁰³. Treść wzmianek dodatkowych oraz przypisków wpisanych do aktów w księgach stanu cywilnego była dołączana do aktu w rejestrze stanu cywilnego zgodnie z wymogami oraz w odpowiednich polach aktu stanu cywilnego. W aktach stanu cywilnego sporządzonych w księgach stanu cywilnego, po dokonaniu przeniesienia aktu do rejestru stanu cywilnego, w rubryce wzmianka dodatkowa, po lewej stronie aktu, został naniesiony zapis o przeniesieniu aktu do rejestru stanu cywilnego, z oznaczeniem daty przeniesienia oraz numeru aktu w rejestrze stanu cywilnego. Natomiast w przeniesionych aktach w rejestrze stanu cywilnego odnotowano numer historyczny zmigrowanego aktu.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.38.ASC do Nr USC.52.ASC

4. Wydawanie decyzji w sprawie administracyjnej zmiany imion i nazwisk

W badanym okresie, w Urzędzie Stanu Cywilnego w Śremie, wydano **23** decyzje w sprawie zmiany imienia lub nazwiska. W wyniku doboru przyjętej próby, kontrolą objęto **5** spraw¹⁰⁴, co stanowi **30%** całości wszystkich wydanych decyzji w zakresie zmiany imion i nazwisk. We wszystkich skontrolowanych sprawach: zmiany imion lub nazwisk dotyczyły obywateli polskich¹⁰⁵. Wnioskowano o: zmianę nazwiska rodowego¹⁰⁶, zmianę imienia i nazwiska osoby małoletniej¹⁰⁷, zmianę nazwiska rodowego na nazwisko rodowe matki wnioskodawcy¹⁰⁸, zmianę jednego imienia na dwa imiona¹⁰⁹, zmianę nazwiska noszonego po uzyskaniu rozvodu i powrót do nazwiska rodowego¹¹⁰. Wszystkie wnioski spełniają wymogi określone przez ustawodawcę¹¹¹, złożone zostały do Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie jako do wybranego kierownika usc¹¹². Wydane przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie decyzje spełniają wymogi określone przez ustawodawcę¹¹³. Terminy wydania decyzji zostały zachowane z uwzględnieniem natychmiastowego trybu ich wykonania¹¹⁴. W przypadku braku zgody drugiego z rodziców na zmianę nazwiska dziecka, dokumentacja sprawy zawiera postanowienie sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej drugiego z rodziców¹¹⁵. Wydane przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie decyzje wysłano do kierowników usc, którzy sporządzili inne akty stanu cywilnego dotyczące stron postępowania¹¹⁶. Decyzje doręczono za pokwitowaniem¹¹⁷. Opłaty skarbowe pobrano prawidłowo¹¹⁸. Do każdej ze spraw założono metryki¹¹⁹.

¹⁰³ Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego (Dz. U. poz.204);

¹⁰⁴ PSOUSC.5355.1.2016.NPA, PSOUSC.5355.5.2016.NPA, PSOUSC.5355.6.2016.NPA, PSOUSC.5355.11.2016.NPA, PSOUSC.5355.17.2016.NPA;

¹⁰⁵ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz.U. z 2016 r. poz. 10), art. 2;

¹⁰⁶ Sprawa Nr PSOUSC.5355.1.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-1/2017;

¹⁰⁷ Sprawa Nr PSOUSC.5355.5.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-2/2017;

¹⁰⁸ Sprawa Nr PSOUSC.5355.6.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-3/2017;

¹⁰⁹ Sprawa Nr PSOUSC.5355.11.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-4/2017;

¹¹⁰ Sprawa Nr PSOUSC.5355.17.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-5/2017;

¹¹¹ Ibidem, art. 11;

¹¹² Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, art. 10;

¹¹³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.), art. 107 § 1;

¹¹⁴ Ibidem, art. 16, art. 35, art. 130 oraz Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, art. 12 ust. 2;

¹¹⁵ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, art. 8 ust. 4;

¹¹⁶ Ibidem, art. 13;

Podczas przeprowadzonej kontroli z zakresu rejestracji zdarzeń stanu cywilnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w sprawie, która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego odpisu aktu urodzenia¹²⁰, nie pobrano opłaty skarbowej za dokonanie sprostowania na wniosek strony, zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹²¹, przy jednoczesnym pobraniu opłaty za dokonanie transkrypcji z uzupełnieniem aktu na wniosek tejże strony. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie wyjaśniła, iż opłata skarbowa w wysokości 89 zł została pobrana w dniu 29 lipca 2016 r. podczas składania wniosku, natomiast uzupełniająca opłata w wysokości 39 zł została pobrana 29 sierpnia 2017 r. z uwagi na przeoczenia przy realizacji wniosku. Jednocześnie Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie zapewniła, iż wszystkie wnioskowane czynności zostały zrealizowane. Po uzupełnieniu przeoczonej wpłaty opłaty skarbowej, czynność wykonano zgodnie z obowiązującą ustawą o opłacie skarbowej.

Dowód: zał. Nr 2.USC

- w sprawie, która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji aktu zgonu na druku wielojęzycznym¹²², podczas przenoszenia treści zagranicznego dokumentu, w polskim akcie zgonu pojawiła się niezgodność, w miejscu stan cywilny znajduje się wpis „wdowa”, którego nie ma w oryginalnym dokumencie¹²³. Podczas dokonywania transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do polskiego rejestru stanu cywilnego należy stosować wytyczne zawarte w art. 104 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego¹²⁴. Zastępca Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie, która dokonywała, ww. czynności, złożyła wyjaśnienie w danej sprawie, zgodnie z którym podczas dokonywania transkrypcji aktu zgonu, stan cywilny „wdowa” został zaciągnięty z bazy PESEL.

¹¹⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, art. 39, art. 46;

¹¹⁸ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, (Dz. U. z 2015 r. poz. 783, 1358, 1607, 1649, 1844, 1893), art. 6 ust. 1, pkt 1 oraz Załącznik do tej ustawy, część I, kol. 2 ust. 7;

¹¹⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, art. 66a.

¹²⁰ PSOUSC.5353.24.2016.NMA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.48.2016.NMA);

¹²¹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10), [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064);

¹²² PSOUSC.5353.1.2016.NPA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.2.2016.NPA),

¹²³ Ibidem, art. 104 ust. 2;

¹²⁴ *Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.*

IV. Ustalenia dotyczące zabezpieczenia budynku, dokumentów i druków ścisłego zarachowania, sprzętu i narzędzi informatycznych

W trakcie kontroli przeprowadzono oględziny na potrzeby ustalenia sposobu zabezpieczenia pomieszczeń, dokumentacji oraz sprzętu teleinformatycznego przeznaczonego do realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.

W wyniku oględzin ustalono, iż w Urzędzie Miejskim w Śremie przyjęte procedury zabezpieczenia dokumentacji spraw z zakresu zdarzeń w obszarach: ewidencji ludności, dowodów osobistych, rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz administracyjnej zmiany imienia i nazwiska, a także sposoby zabezpieczeń kopert zawierających wnioski o wydanie dowodów osobistych, przechowywanie kluczy do szaf i pomieszczeń oraz pieczęci, kart kryptograficznych, druków ścisłego zarachowania oraz sposób zabezpieczenia budynku poprzez monitoring spełniają wymogi ustawodawcy¹²⁵.

Dowód: zał. IV. 1.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia kontroli wnoszę o:

1. zawiadamianie stron postępowań w sprawach meldunkowych o niezłaatwieniu spraw w terminie oraz o przyczynach zwłoki, a także o wyznaczanie nowych terminów złaatwiania spraw,
2. doręczanie, za pokwitowaniem odbioru, pism dotyczących spraw udostępniania danych;
3. pobieranie opłat skarbowych za dokonywanie transkrypcji z uzupełnieniem i/lub sprostowaniem aktu stanu cywilnego zgodnie z wykonanymi czynnościami podlegającymi opłacie skarbowej;
4. dokładne przenoszenie treści zagranicznych aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub o przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

(-) Marlena Małag

Wicewojewoda Wielkopolski

¹²⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 27 ust. 1-2, Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm. i Dz. U z 2016 r. poz. 195 ze zm.), art. 36 ust. 1, Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2281 i z 2016 r. poz. 1579), art. 62;